

Abstreure's

El verb «ensimismarse» és una creació del geni de la llengua castellana; doncs, una autèntica creació genial, davant la qual ens podem treure el barret. No és gens estrany, per tant, que aquest verb presenti un cert problema de traducció, que no tothom sap resoldre de la manera més convenient.

Una creació, de certa manera anàloga, del català, és el verb capficar-se. Diem de certa manera anàloga, perquè és també un verb no heretat de cap altra llengua, sinó format amb elements propis i específics del català, i que té un sentit molt semblant al del castellà «ensimismarse». Molt semblant, doncs, però no equivalent; ja que el verb capficar-se comporta una noció de preocupació per un fet extern, noció que no conté, almenys generalment, el verb del castellà.

No és encertat, així, de traduir sistemàticament «ensimismarse» o «ensimismado» per capficar-se i capficat. El verb del català que hi equival és abstreure's que el Diccionari Fabra defineix dient «aïllar-se amb la pensa, no prestar cap interès o atenció a res exterior per lliurar-se enterament a la consideració del que es té a la pensa». A algú li pot semblar un pobre recurs, considerant que abstreure's és una forma culta desproveïda de l'expressivitat que té la forma del castellà 'ensimismarse', però cal admetre aquest fet, que mai no pot justificar que en català, tant si hom tradueix com si s'hi expressa originalment, recorri, tal com algú fa, a una forma com «ensimismat». Es que si escrivia en francès diria «ensimismé»?

Les traduccions sempre comporten aquests problemes i la missió del traductor consisteix a saber-los resoldre amb habilitat. Una redacció original, però, no els hauria de comportar, perquè caldria començar per fer abstracció dels models d'una altra llengua. La pròpia, de llengua, té també els seus recursos expressius ben genuïns, que cal conèixer, en les possibilitats dels qual cal situar-se, i que no sempre consisteixen en una paraula determinada sino molt sovint en el seu complement determinatiu, en una locució o en una perífrasi.